

Stuurgroep Regionaal Landschap Drents-Friese Grensstreek

d.d. 5 juni 2014

Aanwezig:

Rein Munniksma	Provincie Drenthe	Eric van der Bilt	Drents Landschap
Bert Hummelen	Staatsbosbeheer	Jan ten Kate	Gemeente de Wolden
Koos Flinkert	LTO	Casper de Jong	Natuurmonumenten
Hans Hartog	Recreatieschap	Homme Geertsma	Gemeente Westerveld
Jori Wolf	Staatsbosbeheer	Jan Henk Veenhouwer	Gemeente Ooststellingwerf
H.W. Eelkman Rooda	DPG	Catrien Scholten	secretaris
Alie Molanus (verslag)	Provincie Drenthe		

Afwezig:

Karst Spijkervet (Waterschap Reest en Wieden), Jan Mensink (Maatschappij van Weldadigheid), Raymond Beerendonk (Camping de Reeënwissel), Johannes Kramer (provincie Fryslân), Gert Jan Bent en Gerard Lohuis (Gemeente Midden-Drenthe).

1. Opening en welkom

De heer Munniksma heet de aanwezigen welkom.

2. Vaststellen agenda

Agenda wordt vastgesteld met het verzoek om te beginnen met punt 5 (i.v.m. vroegtijdig vertrek van de heer Hartog).

3. Vaststellen verslag van 13 maart 2014

- De vraag van de heer Eelkman Rooda of de € 10.000,- (genoemd bij punt 7) bovenop het reguliere bedrag is wordt door de heer Munniksma bevestigd.
- Bij de start van de Stuurgroep Regionaal Landschap hebben we afgesproken dat de heer Munniksma vooralsnog voorzitter zou zijn.
Op 30 oktober (eerstvolgende overleg) zullen we het voorstel voor een onafhankelijke voorzitter bespreken. In ieder geval afronden voor er een nieuw college van GS wordt gevormd.
- De heer Hummelen gaat naar het landelijk overleg van de Nationale Parken op 19 juni en in september-oktober. Vaste vervanger/vice-voorzitter wordt ook de volgende vergadering besproken.

Hierna wordt het verslag vastgesteld.

4. Stand van zaken onderzoek fauna/rewilding.

Projectleider Jori Wolf geeft een presentatie van de stand van zaken tot nu toe en in het volgende overleg zal het definitieve advies worden besproken.

Ecologisch zijn er een paar scenario's uitgewerkt, waarbij een voorkeur van de projectgroep is om herintroductie van edelherten met een kleine natuurlijke populatie (jonge dieren) te doen, zonder raster. Andere soorten (reeën, damhert, wild zwijn) zijn er al of komen naar verwachting spontaan binnen 50 jaar. De wisent kan in Nederland niet zonder raster leven. Daarom wordt deze soort niet in de pilot betrokken. Vooralsnog moeten veel zaken nog juridisch en maatschappelijk grondig worden uitgezocht. Hoe wordt er o.a. omgegaan met het beheren en beheersen? En hoe zit het met de schaderegelingen? Wat is het effect op recreatie?

Er worden nog verschillende gesprekken met o.a. ondernemers gevoerd. Ook moet de landbouw actief worden benaderd. Er is nog niemand vanuit de landbouw bij de verschillende bijeenkomsten aanwezig geweest (de heer Flinkert zal dit intern uitzoeken).

Er worden complimenten gemaakt voor de benaderingswijze. Munniksma noemt het voorstel een goed voorbeeld van een SIER (soortenintroductie effectrapportage). Er mag wel meer aandacht zijn voor de profi tkant. Zowel als het gaat om schade als opbrengsten. Waarom moet de overheid altijd de schade betalen, terwijl er andere ondernemers zijn die profiteren van groot wild.

Enkele adviezen aan de projectleider:

- Zorgvuldigheid behouden
- Ondernemers gericht uitnodigen en maximaal stimuleren om aanwezig te zijn
- Mensen gericht meenemen naar bv de Veluwe – met eigen ogen zien
- Maak juridisch zodanig een constructie dat het ook mogelijk is om beloften na te komen
- Afspraken maken met jagers

5. Pakket Communicatie en Educatie vaststellen

Er zijn 3 scenario's uitgewerkt. De heer Munniksma geeft aan dat we het gebied zo goed mogelijk moeten promoten en dat er in de komende periode nog heel wat moet gebeuren in het gebied. Hierdoor valt wat hem betreft scenario 3 af.

De heer Hartog geeft aan het jammer te vinden dat de samenwerking tussen promotie/marketing/recreatie wordt losgelaten. Zijn advies is om samen te werken met Marketing Drenthe en dat hier nog veel winst uit te halen wordt. Zorg vooraf voor samenhang.

De heer Ten Kate zegt dat de gemeente vindt dat burgerparticipatie standaard moet zijn en dat er momenteel geen claim kan worden gedaan op extra geld (daarom voorkeur voor scenario 3).

De heer Geertsma zegt dat burgerparticipatie belangrijk is, maar vraagt zich af waarom dit € 40.000,- moet kosten (het moet een automatisme zijn). De heer De Jong vindt het belangrijk dat de basisvoorziening overeind blijft en educatie en communicatie inzetten voor een groter gebied (minimaal variant 2). Er is voor gekozen om de toekomst van de bezoekerscentra in de discussie rond de poorten te betrekken. Een bezoekerscentrum is wat hem betreft echter wel een basisvoorziening in C&E. Als dat wegvalt, valt de basis onder het hele plan weg. .

De heer Eelkman Rooda zegt dat scenario 1 en 2 beter zijn, maar dat de tering naar de nering moet worden gezet en het DPG gaat daarom voor scenario 3.

Bij het Drents Landschap gaat de voorkeur uit naar scenario 2. De heer Van der Bilt zegt dat scenario 3 onvoldoende is als je kijkt naar de ambities van de Stuurgroep, maar dat als er geen financiële middelen zijn het niet anders kan.

De heer Hummelen geeft aan dat we bezig zijn met een paradepaardje voor natuur. Hij deelt de voorzet van Natuurmonumenten, maar het moet wel voor elkaar zijn met de etalage. Ambitie past daarbij. Als je van alles wilt, moet je ook bereid zijn om er geld bij te doen. Financiën zijn echter wel een probleem voor iedereen..

Conclusie is dat we moeten gaan voor het hoogst haalbare, maar door de bescheidenheid in financiële middelen zitten we tussen scenario 2 en 3 in. Vraag is ook of er niet meer samenhang moet zijn tussen C&E en promotie/marketing.

Verzoek aan de werkgroep is om dit uit te zoeken en zorgen dat er op 30 oktober een aangepast voorstel ligt. En als we gaan voor scenario 2 of hoger hoe dat financieel gedekt wordt.

6. Voortgang projecten

Geen op- en aanmerkingen

7. Ingekomen stukken en mededelingen

Ter kennis name

8. Vergaderschema 2014

30 oktober – Reeënwissel te Hoogersmilde

9. Rondvraag/Sluiting

De heer Hummelen wil graag even vermelden dat er hard gewerkt wordt aan de ontwikkelagenda Appelscha (boerenstreek) en dat het blote-voetenpad geopend is.

De heer Munniksma bedankt de aanwezigen voor hun inzet en sluit de vergadering